

Predstavitve esperanta za Društvo klasikov

Društvo klasikov (*Societas eruditorum in classicis*) s sedežem na OŠ Prežihov Voranc Ljubljana (bivša Klasična gimnazija) goji več kot 450-letno tradicijo humanističnega izobraževanja na območju sedanje Slovenije in slovenskega narodnostnega prostora. Društvo ima nekaj čez 200 članov, ki imajo klasično izobrazbo (vsaj 4 leta latinščine) in si prizadevajo za ohranitev poučevanja in proučevanja klasičnih jezikov latinščine in grščine ter z njimi povezane kulturne dediščine.

Združenje za esperanto Slovenije (ZES) je navezalo osebne stike z Društvom klasikov v začetku leta 2016, saj je nekaj aktivnih esperantistov tudi članov Društva klasikov, precej članov Društva klasikov pa je bilo v preteklosti aktivnih v esperantskem gibanju ali pa se je esperanta učilo. Vodstvi obeh organizacij imata interes za tesnejše sodelovanje zaradi podobnih ciljev in problematike. Kot prvo priložnost uresničitve sodelovanja smo v sklopu rednih mesečnih predavanj Društva klasikov organizirali in 7. aprila izvedli predavanje z naslovom *Mednarodni jezik esperanto*. Pisna ali e-poštna vabila predavanja so bila poslana na okoli 280 naslovnikov klasikov in esperantistov po vsej Sloveniji. Zbralo se je 27 poslušalcev, torej približno desetina vabljenih, kar nekako ustreza dosedanjim izkušnjam glede na zgodnjo popoldansko četrtkovo uro in bivališče mnogih vabljenih izven Ljubljane.

Častitljiva dvorana Klasične gimnazije v Ljubljani (Foto M. D.)

Predavatelj Ostož Kristan je s pomočjo ZES-ove standardne Power-point predstavitve, ki je bila za to predavanje ustrezno prilagojena občinstvu, orisal družbeno ozadje, ki je privedlo do nastanka umetnega mednarodnega jezika esperanta. Poudaril je, da so se jeziki skozi vso zgodovino skoraj brez izjeme širili na konicah sulic in mečev ter da je znanje jezika oblastnikov vedno pomenilo prednost. Jezikovna neenakopravnost vedno škodi manjšim in šibkejšim narodom. Predavatelj je tudi posebej obrazložil pomembnost in aktualnost cilja esperantskega gibanja, da naj postane esperanto vsakogar drugi jezik. Gojenje materinščine in narodove kulture bo z uresničitvijo esperanta kot drugega jezika vsakogar pridobilo na veljavi in podpori. To načelo ne škodi ostalim jezikom vključno z latinščino in grščino, ki se jih bodo naučili kot svoj tretji ali n-ti jezik tisti, ki imajo poseben interes. (raziskovanje, lingvistika, komerciala, preselitev itd.).

Predavateljev kratek sprehod skozi esperantsko slovnico in besedotvorje je pomagal utemeljiti praktičnost esperanta kot najbolj primerne kandidata za uveljavitev kot nujno potreben mednarodni jezik – sodobna *lingua franca*. Zlasti klasiki, ki so vajeni analitičnega in systemskega učenja jezikov, so uvideli prednosti esperanta in genialnosti njegovega tvorca L. L. Zamenhofa.

Predavatelj Ostož Kristan (Foto M. D.)

V zadnjem delu predavanja so bile nakazane možnosti učenja in prakticiranja esperanta v Sloveniji. Tri društva in ZES (<http://www.esperanto.si/>) nudijo občasno tečaje in druženje na svojih prireditvah. Ker pa ima zlasti za mlajše kandidate prednost učenje preko interneta, je predavatelj priporočil dve spletišči: za bolj studiozne *lerno* (<http://sl.lernu.net/>), ki vsebuje tudi slovenski prevod osnovnih besedil in začetnih tečajev, in za tiste, ki obvladajo angleščino in želijo spoznati esperanto na bolj zabaven način, *duolingo* (<https://www.duolingo.com/>).

Po krajši razpravi so si prisotni ogledali priložnostno razstavo esperantskih glasil in leposlovnih knjig, učbenikov in slovarjev, katerih avtorji so bili med predavanjem tudi omenjeni (Rakuša, Ošlak, Modrijan, Petrič itd.). Druženje po predavanju pa ni bilo namenjeno le pogovoru o pravkar slišanim, saj smo se nekateri udeleženci predavanja ponovno srečali po mnogih mesecih ali celo letih. To pa je tudi pomembna sestavina predavanj Društva klasikov.

Ostož Kristan